

۲۰۱۵/۰۷/۲۲

قاسم باز

د سترگو لیدلی یادابستونه

محمد موسی شفیق څرنګه او د چا په سپارښتنه د شهید محمد داودخان د جمهوریت په دوره کې د نظارت څخه خلاص شو؟

په دی یادابست کې غواړم چی د خپل پلار بازمحمدخان منگل له یوی تاریخی پېښی پلو (پرده) پورته کړم. زما پلار چی د شهید محمد داود خان د نړدی او ډیرو باوری دوستانو د جملی څخه و، او د شهید محمد داود خان د ژوند ډیری کیسی (قصه) بی تری پتی نه وی، خو له بده مرغه زما پلار ډیری کیسی له ځانه سره تورو خاورو ته وړی دی.

بیا هم راځو دی کیسی ته چی محمد موسی شفیق څرنګه د صدارت د نظارت خانی له بند او نظارت آزاد شو؟ په دی هکله غواړم د خپل پلار لیکل شوی کتاب چه نوم بی دی (د سترگو لیدلی یادابستونه) [له بلی د ارګ تر مانی] د کتاب چی د افغانستان مشهور تاریخ پوهه او ملی لیکوال بناغلی شهسوار(سنگروال نیازی) چه په ۳۷۰ مخونو کی لیکلی دی د هغه کتاب ځینی مهمی واقعی خپلو گرانو وطنوالو سره شریکی کړم.

دا کیسه او داستان له دی ځایه را پیل کوم.

پیر سید احمد گیلانی چی د جهاد په وخت کی د محاذ ملی رهبر و، دی د شهید سردار محمد داودخان د جمهوریت په لمړیو ورځو کی د کومی تیروتنی له مخی د هماغه وخت د مهال د پولیسو له خوا نظر بند شو.

د تحول نه څو ورځی تیری شوی وی، یوه ورځ چی د ماسپینین (غرمی) دوی بجی وی زمونږ د کور دروازه و ټکول شوه کله چی می دروازه خلاصه کړه گورم یو تن سلام واچوه، له روغبر نه پوهه شوم چی نوموری د سره رود(سرخرود) اوسیدونکی دی نوبیا بی د سره رود په لهجه رانه و پوښتل چی خان صاحب په کور کېښی شته؟ زه پیر صاحب گیلانی را لیرلی یم، غواړم د هغه پیغام ور ته و رسوم. بیا می پلار ته خبر ورکړو او هغه هم را ته وویل چی مهمانخانی کېښی کښینوه زه درځم، کله چی می پلار اطاق ته راغی نو د هغه کس نه بی وپوښتل خیریت دی، مننه زه پیر صاحب را لیری یم. لومړی هغه سلام وایه او بیا بی را غبرګه کړه چی خان صاحب ته وایه که تکلیف در ته نه وی او مهربانی وکړی یو ځل سره و گورو..... زه دی درناوی ته درتلم خو زما کور پولیسو کلاند کړی دی ماته اجازه نشته چی له کوره ووځم.

پلار می نوموری شخص ته وویل څه لار شه زما سلامونه هم پیر صاحب ته ووايه زه مازدیګر درځم. زما پلار د ډیر پخوا څخه د ده سره پیژندل بلکی له هاغه د مشر ورور سید شیراغا سره ډیر نژدی دوستانه اړیکی درلودی او همیشه به دا دوستی د یو بل سره پایله.

پلار می د وعدی سره سم د پیر سید احمد گیلانی کور ته لاړه او د اوږدو خبرو په لړ کی څرګنده شوه چی دی پخپل کور کی د پولیسو لخوا کلاند(نظر بند) دی او حق نلری چی د کوره بهر ووځی. پولیسو نه یواځی دی له کوره بهر نه پرېښوده بلکی هاغه کسان به چی ده ته راتلل، پولیسو به تری پوښتنی کولی، پیر صاحب د خبرو په پای کی زما پلار

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکی په څیر و لولی

نه هيله وکړه چې د ده مشکلات او ستونزی د دولت جمهور رئيس محمد داوود خان ته ورسوی چې زمونږ گناه څه ده چې ستا د واک په مهال زورول کيږو؟.

کله چې پلار می د سردار محمد داوود خان لیدو ته ورځی نو بیا ور ته د پیر سید احمد گیلانی ستونزی پر مخ کی ایږدی، کله چې محمد داوود خان د گیلانی له نظارت نه خبریږی پلار می وویل چې داودخان په ډیر حیرانتیا راته وویل: زه د گیلانی له نظری بندی هیڅ خبر نه یم دا چې ولی داسی کیری د خواشینی خبره ده.

سمدلاسه داوود خان د تلفون غوږی پورته کړه او د کورنیو چارو وزیر چی فیض محمد وه هغه ته یی وویل: دا اوس دستی ډیر ژر کوم پولیس چی تاسی د گیلانی د کور د نظارت لپاره گمارلی دی له هاغه ځایه لری کړی: نور شکایت پورته نشی.

په پای کبني د دولت رئيس محمد داوودخان د کورنیو چارو وزیر فیض محمد ته بیا ور غبرگه کړه مونږ چی کوم تحول راوستی دی د خلکو د هوساینی او خوشحالی لپاره دی، نه دا چې مونږ خلکو ته ستونزی پیدا کړو.

خان صاحب وایی هغه مهال چې پیر گیلانی پوه شو چې نور دته څوک زیان نشوی رسولی، یو ځل بیا یی له مانه د مننی په ترڅ کی یوه بله غوښتنه هم وکړه او هغه هم د خپل ځوی غوښتنه، هغه غوښتنه دا وه، د پیر گیلانی مشر ځوی حامد گیلانی چې په ایران کبني په لوړو زده کړو بوخت وه او د رخصتی لپاره کابل ته راغلی وه د بیرته تگ اجازه ورته امنیتي اورگانونو نه ورکوله، پلار می بیا د حامد گیلانی پاسپورت او تذکره محمد داوود خان ته پر مخکبني ردی او پلار می داود خان ته وایی چې اوس امنیتي ارگانونه دا هلک تحصیل ته نه پریږدی او ورته وایی چې اول د خدمت دوره تیره کړه، بیا تحصیل وکړه. پداسی حال کی چې محمد داوود خان بیا خواشینی کیری قلم را اخلی او د حامد گیلانی د پاسپورت په یوه صفحه کی په خپله امضا لیکي (به شخص محصل اجازه تحصیل داده شود. امضا محمد داوود).

یوه موده وروسته د یوی ملمستیا په ترڅ کبني چې پیر سید احمد گیلانی زما د پلار باز محمد خان په ویاړ پخپل کور کی جوړه کړی وه پیر صاحب خپل میلمه ته مخ اړه وی او ورته وایی: خان صاحب نه پوهیږم چې په کومه ژبه در نه مننه وکړم تاسو له ما سره ډیره مرسته کړی ده خو اوس غواړم چې یوه بله ډیره مهمه خبره درته و وکړم چې هغه د هیواد د وخت د صدراعظم موسی شفیق په اړه ده... تاسو پوهیږی چې هغه زما ډیر گران او خور دوست دی تاسو نه د تیر په څیر هيله کوم چې د هغه د خوشی کیدو په تړاو سردار ته یو غور وهنه و کړی.

خان صاحب یو ځل بیا د خدمت تیر وهی او پیر گیلانی ته وایی چې تاسو کولای شی یوه عرض پانه ماته ولیږی زه به یی د سردار مخکبني کیردم.

له ملمستیا وروسته، پیر صاحب د منگلو د دود له مخی د خان صاحب میرمنی ته د پیر گیلانی له میرمنی لخوا یو ټکری ورکړل.

دوه ورځی وروسته محمد هارون شفیق چې د محمد موسی شفیق سکه ورور دی او هم د عبدالمجید باز د محمد داوود خان سرباور ملگری او دوست دی د پیر سید احمد گیلانی په سپارښتنه عرض پانه زما پلار ته سپاری. له دی نیټی نه دری ورځی وروسته خان صاحب پداسی حال کبني چې، د محمد موسی شفیق په تړاو عریضه هم ورسره وه د افغانستان جمهور رئيس محمد داوود خان مخ ته کیښودله، کله چې، محمد داوود خان عریضه لولی نو بیا زما پلار ته وایی. ((بازمحمدخانه! اوس زمونږ د ملگرو وینه ډیره توده ده، دوی د محمد موسی شفیق په خوشی کولو کی یوه خوله ندی خو ژمنه درسره کوم چې ډیر ژر به یی ازاد کړم... تاسو ډاډه اوسی))

نور بیا